

De eischen, die Willem Maris aan zijn werk stelt, zijn vele: het moet kracht uitdrukken en toch den indruk geven van blondheid; het moet zonnig zijn en toch ingehouden; het moet volmaakt van compositie zijn, maar men moet die nauwelijks kunnen uitvinden!

Ook hij schildert dikwijls opnieuw aan zijn werk, nadat het uit zijn atelier is weggehaald; soms in de kunstzaal van het huis Goupil, soms als de schilderij al op de een of andere tentoonstelling hangt en hij er niet mee voldaan is.

Maar hoe aangrijpend het schilderen ook voor hem is, hoe doorwerkt zijn stukken ook zijn, altijd blijven zij de frischheid behouden, als waren zij geschilderd onder de bezieling van het oogenblik.

De hierboven genoemde schilderij in het Rijksmuseum te Amsterdam geeft op 't eerste gezicht den indruk, van een op donkeren grond geschilderde schitterende impressie. Eerst bij langere beschouwing en bestudeering van dit heerlijke werk krijgen wij besef van het wel doordachte en doorwerkte zoowel van het schilderen als van de compositie, besef van de groote techniek en de hooge gevoeligheid om met zoo breede toetsen uit te drukken, en de koele siddering van de dauw-afschuddende wilgenblaren en de jonge zon die dat alles doet leven.

* * *

Willem Maris is nog in de volle kracht van het leven; hij heeft den laatsten tijd zulke grootsche uitingen van zijn kunst gegeven als nooit te voren. Tal van landschapschilders hebben hun opleiding aan hem te danken.

Sinds eenigen tijd woont hij buiten den Haag, in Voorburg, aan alle zijden omringd door weilanden, waar hij zich onverpoosd wijdt aan het schilderen van zijn van zonlicht stralende schilderijen.

* * *

Rustige werkers zijn de Marissen, even als twee eeuwen geleden hun groote voorgangers, die gelukkig alleen in het feit dat zij bestonden, vol zelfbewuste kracht, helder en klaar hun voelgedachten in verf uitspraken. Oprechte kunstenaars die niet rustten vóór zij alles uitgesproken hadden wat zij voelden, zoo verre verwijderd van die koortsachtige gejaagdheid, die ontzenuwende twijfel aan zich zelf, de zoo verlamme eigenschappen, die ons laatste stukje eeuw zoozeer kenmerken. — Zich nooit haastend dachten zij niet verder dan aan het werk van het oogenblik want zij hadden den tijd om te schilderen!

Den Haag, 8 Juli '91.